

Митрополит Иларион: под вид на лекуване на разкола Патриарх Вартоломей го легализира

На 13 ноември 2021 г. в предаването «Църквата и светът», което се излъчва по телевизионния канал «Россия 24» всяка събота и неделя, председателят на Отдела за външни църковни връзки на Московската Патриаршия митрополит Волоколамски Иларион отговори на въпросите на водещата Екатерина Грачова и зрителите.

Е. Грачова: Здравейте! Това е предаването «Църквата и светът» по телевизия «Россия 24», в което през почивните дни ние задаваме въпроси на председателя на Отдела за външни църковни връзки на Московската Патриаршия митрополит Волоколамски Иларион. Здравейте, владико!

Митрополит Иларион: Здравейте, Екатерина! Здравейте, скъпи братя и сестри!

Е. Грачова: Искане ми се вече традиционно да започна с темата пандемия на коронавируса. От САЩ пристигна новина: там въвеждат ваксинация за деца от 5 до 11 години. Някои щати, както разбирам, вече активно обсъждат ваксинацията да стане задължителна, да се изисква от всички деца, които искат да влязат в училищната сграда. Лидерите на «Двайсетте големи» по време на срещата в Италия, помня, заявиха амбициозни цифри, твърдяха, че 70 процента от гражданите на Европейския съюз ще бъдат ваксинирани вече към средата на следващата година. Владимир Путин отговори на тези гръмки изявления, че те ваксинират всички, а държавите на Запада не са

готови да си признаят една на друга ваксините поради недобросъвестна конкуренция и протекционизъм. Вие съгласен ли сте с президента, че това е недобросъвестна конкуренция? Изобщо как Ви се струва: може ли тази ситуация да продължава вечно?

Митрополит Иларион: Съгласен съм с президента. Мисля, че непризнаването на ваксините ще създава все по-големи трудности. Аз виждам в това една чисто политическа конюнктура, защото руската ваксина не е по-лоша с нищо от западните, но така се оказва допълнителен натиск срещу Русия, за да ни поставят в изолация, в това число и по епидемични показатели. Няма никакви обективни причини да не се признават руските ваксини, това е чисто политическа конюнктура.

Ако говорим за ваксиниране на деца, то мисля, че за САЩ това е назрял въпрос. Струва ми се, че ако в нашето отечество ваксинацията продължи да върви с такива темпове като сега, то и ние ще стигнем до същото. Та нали се знае, че децата са преносители на инфекции, вируси. Обикновено ако в едно семейство заболява детето, то след това се разболява и възрастният. Това е валидно не само за коронавируса, но и за обикновените сезонни простудни заболявания. А ние сега виждаме, че децата също боледуват от коронавирус, детските болници са препълнени. Има ситуации, когато хората не могат да закарат детето си в болница, защото те са препълнени с деца, болни от коронавирус. Трябва да се направи нещо, и колкото по-скоро започнем да се занимаваме с това, толкова по-добре.

И, разбира се, трябва да се активизира ваксинационната кампания. Вие знаете, че е имало една такава страшна болест – едрата шарка, която е погубила милиони хора. Само през XX век 300 милиона души са умрели от тази болест, а днес от нея не боледува никой. Защо? Защото е била създадена ваксина, хората били масово ваксинирани и болестта изчезнала.

В дореволюционна Русия имало дори такава държавна награда – медал «За ваксиниране срещу едра шарка», и с нея награждавали лекарите и свещенослужителите, защото те също ваксинирали населението. Например, свети Инокентий (Вениаминов), когато служел в Аляска, посещавал алеутските села и собственоръчно слагал ваксини, спасявайки с това живота на хората.

Е. Грачова: Колко интересно! Не знаех това. Владико, щом вече започнахме предаването с темата Америка, аз бих искала да поговорим за Джо Байдън, за неговото посещение във Ватикана и срещата му с папа Франциск. Знаем, че главата на Белия дом подкрепя абортите, за което го осъждат мнозина католици. Той заяви, че след аудиенцията папата го нарекъл «добър католик» и му разрешил да се причастява. Официално изявление на Ватикана за това нямаше. Вие вярвате ли, че това е възможно?

Митрополит Иларион: Съществува определен дипломатически протокол, който, доколкото знам, не позволява на един участник в преговорите да разгласява онова, което е казал или се

твърди, че е казал другият участник. Например, ако аз се срещам с папата или с друго официално лице, и ние правим съобщение, което не е съгласувано с това лице, то аз разказвам в него само за казаното от мен, но никога не говоря какво ми е казал моят събеседник, защото това си е негово право – да го обнародва или да не го обнародва.

А тук освен факта, че президентът на САЩ нарушава общоприетия и общоизвестен дипломатически протокол, той поставя в неловка ситуация и Ватикана, защото имаше официално комюнике за тази среща: в него бе казано, че срещата е била посветена на темата за климата и нищо за това, че папата е хвалел по някакъв начин Байдън или му е разрешил да се причастява. А ако това е било говорено между тях на четири очи, то със сигурност не е нещо, което трябва да се разгласява.

Колкото за несъответствието между католицизма на Байдън и изказванията му в защита на абортите, то тази тема е известна на всички и ние с Вас вече сме я обсъждали в това предаване.

Е. Грачова: Популярният телевизионен водещ актьорът Александър Гудков се снима в пореден клип с тага «непоносимото е поносимо», в което повдига темата за това, че за една съвременна държава най-малкото е нецивилизовано да държи тялото на непогребан лидер в самия център на столицата. Под този клип има много коментари, той сега се обсъжда широко, и изобщо темата за погребението на Ленин стана популярна сред младото поколение, което преди не беше така. Как Ви се струва, ще доведе ли това до изнасяне на Ленин от мавзолея?

Митрополит Иларион: Аз не се и съмнявам, че рано или късно ще извадят Ленин от мавзолея, защото балсамираното тяло, лежащо в самия център на столицата, е наистина остатък от миналото. Но Вие знаете, че Ленин има наистина много почитатели. Всеки път, когато се съживява дискусиата за препогребването на Ленин, от името на нашата комунистическа партия се обаждат говорители, които застават «в защита» на това мъртво тяло. Кога препогребването ще се състои, е трудно да се предскаже, но при всички случаи това не е нещо свързано с реакцията на различните поколения.

Съществува представата, че Ленин е защитаван от представителите на по-старото поколение, а младежите са против, но това не е точно така. Сред представителите на по-възрастните поколения има твърде много хора, които нито по съветско време, нито сега не одобряват това, че този труп се намира на Червения площад. И сред младежите има такива, които изобщо са равнодушни към този въпрос, има и такива, комуто това е интересно и които го одобряват, и такива, които не го одобряват. И затова в крайна сметка става дума за един мирогледен спор. Но аз се надявам, че все пак ще бъде намерен консенсус и тялото ще бъде погребано, като при това онези, които почитат този политически деец, ще могат да продължат да го почитат.

Е. Грачова: Владико, не мога да не Ви помоля да коментирате големите приказки на Константинополския Патриарх, които той изрече тези дни по време на посещението си в САЩ. Русофобските изявления по адрес на Русия и ръководителите на страната ни, които звучат от устата на политиците, вече отдавна не учудват никого, но да чуеш от устата на Константинополския Патриарх (при това давам един доста мек превод): «Не ми пука за това, че Руската Православна Църква ме е изключила от диптихите. Тези неблагодарни руснаци, които не помнят, че са приели светлината на православната вяра от Константинопол»... Между другото, той нарече Байдън «нашия президент». Как реагира на тези изявления неговото православно паство в Гърция?

Митрополит Иларион: Онези, пред които той каза това (гръцката диаспора в Америка), реагираха много положително: смееха се и ръкопляскаха. Но трябва да се разбира в какъв контекст се изказа той и кои бяха неговите слушатели – същите хора, които спонсорират неговата дейност по разрушаване на световното Православие, по разрушаване на Руската Православна Църква. Това, че не му пука за Руската Православна Църква, беше очевидно и преди, но по-рано той го криеше, а сега вече не го и крие.

Обвинява ни в неблагодарност – че уж не помним откъде сме получили православната вяра? Ние много добре помним откъде сме получили православната вяра – от Константинопол, само че Патриарх Вартоломей не е участвал по никакъв начин в това. От него не сме получавали нито православната вяра, нито нещо друго ценно или добро. От него получихме разкол, който той създаде на самата територия на нашата Църква. Под вид на лекуване на разкола той го легализира, а сега се опитва да принуди всички да признаят това беззаконно и антиканонично дело. Нито ние, нито другите Поместни Църкви го признават, освен онези няколко Църкви, които го признаха под негов натиск. Той нарича себе си по-голям брат – нека си бъде за тях техен по-голям брат. А на нас не ни трябва такъв «по-голям брат», на когото не му пука за нас, за православните канони и православното единство.

Е. Грачова: Много Ви благодаря, владико, че коментирахте тези новини.

Митрополит Иларион: Благодаря Ви, Екатерина.

Во втората част на предаването митрополит Иларион отговори на въпросите на зрителите, постъпили на сайта на предаването «Църквата и светът».

Въпрос: Владико, аз засега съм в самото начало на пътя си към вярата. Чета Евангелието всеки ден, старая се да живея според заповедите, както съм ги усвоил към този момент, но да престъпя прага на храма е за мен все още сложно. Наистина ли всички тези външни атрибути са необходими на един вярващ? Нима именно в тези действия е същността на църковната молитва?

(По-нататък се изброяват въпросните действия: хората палят свещи, кръстят се, целуват иконите и т.н.).

Митрополит Иларион: Религиозността не е само мироглед и убеденост в съществуването на Бога. От гледна точка на Православната Църква религиозността предполага членство в конкретна църковна община – тоест човекът, който става член на Църквата, влиза в едно семейство. Като във всяко семейство, и в нея си има свои правила, закони и традиции. В храма човек се подчинява на онзи ред, който се е създал в течение на вековете. Ако поради някаква причина ви е некомфортно в храма, то този дискомфорт може би е свързан именно с това, че Вие все още се намирате на най-началния етап на пътя си към вярата, но в крайна сметка, надявам се, ще стигнете дотам да обикнете и храма, и богослужението.

Освен това твърде много зависи и от това разбирате ли смисъла на ставащото в храма или не. Ако Ви се струва, че става дума за някакви суетни и ненужни действия, значи Вие, изглежда, не разбирате смисъла на онова, което се върши по време на богослужението, за какво изобщо съществува то, защо е подредено именно така, а не иначе, защо в храма има иконостас, стенописи по стените, защо пее хор. За да разберете всичко това, трябва в началото да обикнете богослужението, а след това да го опознаете, или пък обратното – първо да го опознаете, а процеса на опознаването да го обикнете.

Сега има много литература, посветена на православното богослужение. Съветвам Ви да се запознаете с нея и тогава Вие в началото ще опознаете, а след това ще обикнете службата, или, обратно, първо ще обикнете службата, а след това ще я опознаете.

Въпрос: Ваше Високопреосвещенство, почти във всяко предаване Вие говорите за необходимостта от ваксинация. Но още преди началото на масовата ваксинационна кампания такива известни хора като Никита Михалков, Виктория Боня и мнозина други наплашиха огромна част от населението. С това те, макар и косвено, са виновни за смъртта на много хора от коронавируса. Защо никой не ги привлича към отговорност за разпространяване на лъжлива информация?

Митрополит Иларион: Аз не мога да кажа нищо за Виктория Боня, не съм запознат с нейните изказвания. Колкото за Никита Михалков, то той през април тази година се ваксинира и разказа за това на медиите, така че този факт е широко известен.

А че по принцип се разпространява страшно много лъжлива информация за ваксинацията и коронавируса, то това, разбира се, е едно много печално явление на нашето съвремие. Надявам се, че хората, които разпространяват лъжлива информация, ще понесат съответното наказание.

Въпрос: Ваше Високопреосвещенство, аз внимателно следя Вашите предавания и ми прави впечатление колко спокойно и разсъдливо отговаряте на сложните, а понякога и доста резки въпроси на зрителите. Именно към такъв стил на общуване се старая да се придържам и аз при общуването си с колегите по работа, сред които почти всички са атеисти. Аз не крия, че съм вярващ човек, на работното ми бюро има икони, а в разговор или при размяна на съобщения мога да цитирам Евангелието и да спомена Господа. Въпросът ми е: уместно ли е това в едно светско атеистично общество?

Митрополит Иларион: Аз мисля, че обществото у нас ще бъде такова, каквото ние го направим. Ако искаме то да бъде светско и атеистично, то хайде тогава да изпокрием нашите икони, кръстчета, самите ние да се изпокрием в миши дупки и да си седим като по съветско време, когато Църквата беше официално разрешена, а фактически се намираше под възбрана. У нас в момента все пак обществото не е светско и атеистично, а, както е прието да се говори, многополярно, толерантно и демократично. Това означава, че всеки човек има правото не само да храни някакви убеждения, но и правото да ги изповядва открито. Спомнете си думите на Христос: «И тъй, всеки, който Ме признае пред хората, ще го призная и Аз пред Моят Отец Небесен; а който се отрече от Мене пред хората, и Аз ще се отрека от него пред Моят Отец Небесен» (Мт. 10:32). За какво говори тук Христос? За това, че сме призвани да Го изповядваме не само в нашите сърца, в нашите стаи или килии при заключени врати, но и в публичното пространство, в общуването с другите хора. Изобщо не трябва да се страхуваме от това.

Не трябва, разбира се, и да натрапвате вярата си, да бъдете натраплива, настойчива. Ако усещате, че даден човек не иска да Ви слуша, не говорете с него на религиозни теми; но и да махате от бюрото си иконите само защото това може да не се хареса на някого, не си заслужава ни най-малко.

Въпрос: Кажете, ако обичате, мога ли да бъда допусната до причастие при положение, че живея в граждански брак и не съм венчана?

Митрополит Иларион: Зависи от това какво разбирате, като казвате «граждански брак». В наше време изразът «граждански брак» се употребява в две значения. Ако става дума за брак, който е регистриран в общината, но поради някакви причини (например защото Вашият съпруг не е вярващ), вие не можете да се венчаете, то тогава никакви препятствия да се причастите няма. Но ако под «граждански брак» се разбира свободно съжителство (а в наше време този израз кой знае защо често се използва по отношение на свободното съжителство), то тогава Вие не можете да бъдете допусната до причастие докато не регистрирате брака си.

Православната Църква смята за пълноценен онзи брак, който е осветен от тайнството венчание. Но има и ситуации, когато бракът не може да бъде осветен от тайнството венчание – например ако една от страните не изповядва православната вяра. В този случай действа правилото,

формулирано още от апостол Павел: «неповярвал мъж бива осветен чрез вярващата жена, и неповярвала жена бива осветена чрез вярващия мъж» (1 Кор. 7:14).

С този цитат от апостол Павел бих искал да завърша нашето днешно предаване.

Пазете себе си, пазете своите близки и да ви пази всички Господ.

Служба «Комуникация» на ОВЦС

Източник: <https://mospat.ru/bg/news/88422/>